

**สรุปสาระสำคัญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือน**

๑. การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวงหรือกรมสำหรับข้าราชการพลเรือน

มีหน้าที่ ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

(๑) กรณีที่เข้ารับตำแหน่ง (ยื่นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง)

(๒) ทุกสามปีที่อยู่ในตำแหน่ง

(๓) เมื่อพ้นจากตำแหน่ง (ภายในสามสิบวันเมื่อพ้นจากตำแหน่ง)

*เมื่อพ้นจากตำแหน่ง สำหรับข้าราชการประจำ ให้ยื่นเมื่อพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

บทลงโทษผู้ฝ่าฝืน

(๑) ผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน หนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือ

(๒) ผู้ใดจงใจยื่นบัญชีรายการทรัพย์สิน หนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

- ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- คณะกรรมการ ป.ช.เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย และให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ศาลมีคำวินิจฉัยว่ามีการกระทำความผิด

๒. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ช.ในการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

คณะกรรมการมีอำนาจตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินหรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือหนี้สินเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินในกรณีเข้าหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) มีพฤติการณ์ ปรากฏ หรือมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินรายการใด โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือ

(๒) มีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าจะมีการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือชุกซ่อนทรัพย์สิน หรือ

(๓) ปรากฏพฤติการณ์ว่ามีการถือครองทรัพย์สินแทนอันมีลักษณะเป็นการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

๓. การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง (หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวงหรือกรม) มีพฤติการณ์ดังต่อไปนี้

(๑) ร่ำรวยผิดปกติ

(๒) ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่

(๓) ส่อว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

(๔) ส่อว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๕) ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

***วุฒิสภา มีอำนาจถอดถอนออกจากตำแหน่ง**

๔. การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ/เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ
ที่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติใดๆ เพื่อ

- ให้ผู้อื่นเชื่อว่าตนมีตำแหน่งหรือหน้าที่
- ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่ดังกล่าว
- เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย สำหรับ ตนเอง หรือผู้อื่น

*โทษ จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ โดยทุจริตหรือ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเพื่อ

- ให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

*โทษ จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๓) เรียก รับ ยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อ

- ปฏิบัติในหน้าที่ หรือ
- ไม่ปฏิบัติในหน้าที่

ไม่ว่าการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัตินั้น จะชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่ก็ตาม

*โทษ จำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือประหารชีวิต

(๔) เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ก่อนที่ตนจะเข้าดำรงตำแหน่งนั้น

- โดยจะปฏิบัติ หรือ
- ไม่ปฏิบัติใดๆ เมื่อตนเข้าดำรงตำแหน่งนั้น

*โทษ จำคุกตั้งแต่ห้าปี ถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

(๕) กำหนดให้ศาลมีอำนาจ ริบทรัพย์สินอันเกิดจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
